

Juuli kuukiri nr 50

2. JUULI 2020

Käesolev EKSÜ kuukiri kannab numbrit **50!** Meie kuukiri ilmub alates novembrist 2015 ja numbrid on leitavad meie kodulehe avalehelt. Selle aja jooksul on kuukirja ilme ning ka lugejaskond väga palju muutunud ning tänaseks on kuukirja levi ülemaailmne. Ka uudiste ning osalejate ring, kelle tegemistest kuukiri räägib, on väga palju selle aja jooksul kasvanud ning on tänaseks samuti ülemaailmne.

Edaspidigi on kogukonnad ja seltsid oodatud meiega oma uudiseid jagama. On ju kuukiri mõeldud just eestlaste seltsitegevuse kajastamiseks nii kodu- kui välismaal.

Juunikuu oli Eesti Kultuuriseltside Ühendusele mitmes mõttes väga tähenduslik ning ka seltsitegevuses hakkab aktiivsus koroonajärgselt taastuma. On ju juunikuu ka muidu tavapäraselt tähtpäevade rohke.

EKSÜ

EKSÜ pidas üldkogu ning valis uue juhatuse

20. juunil, pidas EKSÜ oma üldkogu. Seekord koguneti Tallinnas Vanalinna Muusikamajas. Mitmed liikmesseltsid võtsid koosolekust osa interneti vahendusel. Üldkogu valis EKSÜle järgmiseks 3 aastaks uue juhatuse.

EKSÜ uus juhatuse kinnitas uue liikme

EKSÜ uue juhatuse esimesel koosolekul valiti esimeheks valiti Ants Johanson. Päevakorras oli ka ühe uue seltsi liitumisavalduse arutelu. Taotluse esitas Peterburi Eesti Klubi Teekond Euroopasse, mille tegevuse põhieesmärgiks on eesti keele ja kultuuri propageerimine Peterburis ja mujal Venemaal.

Lipupäev

Eesti lipp Narvas

4. juuni hommikul heisati riigilipud Narvas Eesti Majas ja Narva-Jõesuu linnas (end Vaivara Vald) Laagnal Vanatares.

Aitäh osalistele! Meid polnud palju, aga kõik olid tulnud, andmaks au Eesti lipule.

Eesti Lipu Selts tähistas Eesti lipu päeva

Pidulikud kandelipud kingiti Riigikogu ja Eesti Lipu Seltsi poolt Tartu Jaan Poska Gümnaasiumile ja Eesti Muinsuskaitse Seltsile. ELS teenetemärgid said T. Velliste, A. Mihkels ja K. Jaak Roosaare. Tänukirjad Ülle Ots, Maris Voltein, Asko Aru.

Rahvarõivaste tuulutamine

Rahvariiete tuulutamise päevaks, tervitus Peterburist

7. juunil toimus järjekordne rahvariiete tuulutamise päev. Tatyana Sigacheva tervitab kõiki tuulutamise päeval Peterburist! Tatyana on rõivad ise valmistanud.

Luksemburgi eesti naisansabel Meloodilised Tordid

Suviselt soojal teisipäevaõhtul, pärast peaaegu kolm kuud kestnud koroonapausi said

Luksemburgi eesti naisansambel Meloodilised Tordid ja rahvatantsurühm Laiali taas kokku, et tuulutada iseennast ja oma rahvarõivaid. Pidasime puude vilus piknikku, proovisime, kas Zoomis õpitud laulud on äratuntavad. Tantsijate juhendaja, kes vahepeal usinasti karmoškata harjutanud, tegi pärimustantsumuusika kuulamiseminari.

Karjala eestlased on aktiivsed käsitööd tegema ja huviliste ringi laiendama

Galeriis on fotod praegu Petroskoist elavast Kose vallast pärit Heljest, kellele Kose vald kinkis rahvariided. Helje võttis osa sellest kevadisest rahvariiete tuulutamisest.

Jaanipäev

Jaanipäeva tervitused

Sellel aastal pidi Väägvere Külakapell Tartumaalt sõitma Tomski oblastisse, et võtta osa sealsest kohalike eestlaste jaanipeost. Samamoodi pidi Tallinna Võru Selts tegema jaanipäeva ülesastumise Krasnojarskis. Kroona muutis plaane.

Krimmi eestlased tähistasid jaanipäeva

Krimmi eestlased kogunesid Krasnodarkas ning tähistasid jaanipäeva. Irina Petrutsek viis läbi ekskursiooni vastremonditud Eesti Tares ja tutvustas külalistele näitust. Koolitüdruk Evelina Karatšul luges eesti keelseid luuletusi, Rita Kadilkina (Kuusk) rääkis Eesti Tare saamislugu. [Krimmi ornament – eestlased Krimmis](#)

Varese Sadamas peeti jaanituld

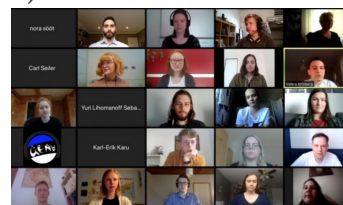

Saaremaal asuva Varese Sadama jaanituli oli kena. Rahvast tuli kokku mitmetest küladest. Kõik said laulda ja tantsida. Saaremaa koduõlu oli mehiste meeste jook. Ka pritsumehed käisid turvamas, et meri tuld ei võtaks.

Üleilmne eestlane

Üleilmsete eesti noorte virtuaalpäevad

Esimest korda toimunud virtuaalpäevad (teine osa on laupäeval, 6. juunil) kutsuvad arutlema kõiki aktiivseid eesti juurtega 14-30 a noori, kes räägivad eesti keelt suhtlustasandil. Kuna koroonaviiruse olukorra tõttu ei olnud võimalik korraldada füüsilisi koosolekuid, peeti kohtumine Zoomi video-platvormi keskkonnas.

Seltsitegelasi meenutades

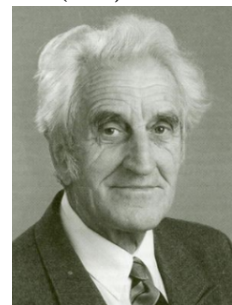
Ernst Enno 145

8. juunil oli 145. sünniaastapäev luuletajal ja lastekirjanikul Ernst Ennol. Enno oli väga mitmekülgne isiksus, kes tegutses aktiivselt mitmel alal. Ta oli aktiivne osaleja **Riia eestlaste seltsielus** ning korp! Vironia asutajaliige.

Eduard Vääril meenutades

26. juunil oli sünniaastapäev eesti keeleteadlasel ja filoloogiadoktoril Eduard Vääril (26. juuni 1926 – 17. mai 2005). Rahvusvaheliselt tuntakse Vääril kui läänemeresoome keelte, eriti liivi keele uurijat. Talt on ilmunud üle 200 uurimuse, kirjutise ja liivikeelse teksti. Ka doktoritöö kirjutas ta liivi keelest. E. Väari abikaasa Reet on öelnud: “Eduard Vääril oli kolm kiindumust. Need olid liivi keel, Eestimaa ja kodune Tõrva.”

Seltside muid juunikuised tegemisi

Tampere Eesti Klubi pidas suvepäevi

Tampere Eesti Klubi pidas 6. juunil suvise ürituse, kus osales vastavalt Soome riigi seadusele kuni 50 inimest ja mis toimus looduskauis Vähäsilla puhkekeskuses. Suvepäev 2020 algas rahvatantsurühma treeninguga, kuhu oli tulnud tantsijaid Helsingist, Raumalt, Porist ja Tampereest.

Trondheimi Trollide viimane koolikell

Trondheimi Eesti kool ja rahvarantsugrupp Trondheimi Trollid pidasid ära selle semestri viimase koolitunni lastele ning peale seda oli meil õues vahva suvepidu. Tantsugrupi Trollide esindus tegi lastele ka väikese vahva tantsulise üllatuse, kus tantsiti hip-hopi ja discolaadset tantsu Eesti kuulsa laulja Nublu muusika saatel.

Kogukonna tulevikku uskudes

Narva-Jõesuu Eestlaste Selts Kalju ja EELK Narva-Jõesuu Niguliste kogudus sõlmisid veebruaris 2020 koostöölepingu, mille järgi kogudus annab seltsile oma hoone teise korruse ruumid päevakeskuse loomiseks ja päevakeskuse tegevuste korraldamiseks.

Siberis hoitakse eesti kultuuripärandit

Bulatnovka on väike seto küla, viie kilomeetri kaugusel Haida külast. Kunagi oli siin 49 suitsu ja elanikearv 300 inimhinge. Praeguseks on järele jäänud 7 maja ning alalisi elanikke 16.

Berni kirjanduspiknikust

Eesti kirjanduse huvilised üle Šveitsi kogunesid laupäeval taas Berni kodumäel Gurtenil ja tõid kaasa imelisi hõrgutisi. Kirjanduslikus osas kuulasime rikastavalt erinevaid arvamusi Rein Raua “Viimane kustutab tule” kohta, traditsiooniliselt lugesime ette eesti luulet ja täiendasime-kontrollisime teadmisi kirjandusviktoriiniga. Äikse paduvihm venitas algusega ja lubas meil mõnusa pikniku ära pidada. Kohtumiseni sügisel!

Šveitsi Eesti Laste Klubi pani hooajale punkti

Ja ongi jälle Eesti Laste Klubi hooajale punkt pandud! Pühapäeval tulime vihma lubavale ilmateatele vaatamata kokku, et nautida värsket õhku ja liikumist. Suur tänu lastele ja vanematele, kes aktiivselt kaasa löid, ning loomulikult tahame me eraldi tänada meie ägedat spordilembelist perekonda Budõlinit!

Mulgid pidasid kihelkonnapäeva

Kigepäält sai Karksi mõisan ja kultuuriseltsi ruumen tüükoosolek ära tettu. Selle järgi kaesime, mida Mulgimaa tootje pakuve. Saime mekki eri süüke ja ääd pruulikoja õlut. Kohvik Heim oolits ää kōtutävve mulgi pudrugaga me kōtu iist. Sis kaesime, kuda mede tammemõtsan om tamme sirgunu- äste! Aga kuna nad suures tammes sirguve, nagu Kitzbergi kotusen, on vaja 150 aastet.

Ajaloolist

Ajaloo nurgake – eestlased Omski oblastis.

Eestlastel Omski oblastis, Siberis, on pikk ajalugu. Esimesed sisserrändajad Baltikumist, kelle hulgas oli ka eestlasi, tulid Omski oblastisse 1804. aastal. Seega on eestlaste lugu Omskis juba 200 aastat pikk. Viimane eestlaste ümberasumine toimus 1949. aastal märtsiküüditamise ajal. Alates 1950ndatest on kestnud kaks protsessi: eestlaste tagasiasumine kodumaale ja nende assimileerimine Omski oblastis.

Harkivi Eesti Seltsi seltsielust viimastel aastatel

23. veebruaril 2019 korraldas Kharkovi Eesti Selts Harkivi linnavolikogu pere-, noorte- ja spordiosakonna

toel Harkivi piirkonna jalgratturite liidu heategevusvõistlused, et toetada eesti jalgratta meistersportlase ning olümpiavõitja (1976.a.) Aavo Pikkuusi ravi. Võistlusest võttis osa üle 20ne sportlase, sh oli mitmekordseid Ukraina meistreid. 2019. aastal võttis Harkivi Selts osa Harkivi linna retromasinat näitusest, mis korraldati Muuseumi Päevade ajal.

EKSÜ e-kuukirja saate muuta veel sisukamaks, kui saadate varakult teateid ja kajastusi oma sündmustest meie aadressile info@kultuuriseltsid.ee

Kuukirjaga saate liituda, kui saadate kirja aadressile info@kultuuriseltsid.ee EKSÜ tegemistega saab tutvuda kodulehel www.kultuuriseltsid.ee ja FBs

E-kuukirja ja kodulehte toimetavad EKSÜ tegevjuht Liina Miks ja Jakob Hurda Seltsi liige Külli Ots